

Shivaji University, Kolhapur

B.A. Part II

Semester IV, History (DSC) Paper IV (CBCS Pattern)

History of Freedom Struggle of India (1857 to 1947)

(भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्याचा इतिहास)

Sub Code: 73458

Question Bank

Q.1) Fill in the blanks by choosing appropriate alternative given below

1) The Session of the All India National Congress was held in Mumbai on _____.

- a) December 28, 1883 b) December 28, 1884
c) December 28, 1885 d) December 28, 1886

2) The period of All India National Congress from 1885 to 1905 is known as ____.

- a) Gandhi era b) Extremists era
c) Moderates era d) None of these

3) Credit for the establishment of All India National Congress is given to ____.

- a) Lord Dufferin b) Sir John Bright
c) Sir Alan Octavian Hume d) Sir William Weatherburn

4) _____ members from across the country attend the first Congress session in Mumbai.

- a) 72 b) 74
c) 76 d) 78

5) The leader _____ worked to create public opinion on the problems of the Indian people in England.

- a) Surendranath Banerjee b) Dadabhai Navroji
c) Feroze Shah Mehta d) Gopal Krishna Gokhale

6) The philosophy of Lal-Bal-Pal is known as _____.

- a) Extremism
- b) Liberalism
- c) Terrorism
- d) Humanism

7) Lord Curzon partitioned Bengal in the year ____.

- a) 1904
- b) 1905
- c) 1906
- d) 1907

8) The period of All India National Congress from 1905 to 1920 is known as ____.

- a) Gandhi era
- b) extremists era
- c) moderates era
- d) none of these

9) There was a split between the extremist and the moderates group, in the session of the All India National Congress held at ____ in 1907

- a) Mumbai
- b) Calcutta
- c) Surat
- d) Nagpur.

10) ____ explained the Chatusutri of Swadeshi, boycott, national education and self-government.

- a) Lokmanya Tilak
- b) Gopal Hari Deshmukh
- c) Gopal Ganesh Agarkar
- d) Gopal Krishna Gokhale

11) Lokmanya Tilak founded the Home Rule League in Maharashtra on ____.

- s) January 28, 1916
- b) February 28, 1916
- c) March 28, 1916
- d) April 28, 1916

12) Lokmanya Tilak propagated the ____ movement in the newspapers 'Kesari' and 'Maratha'.

- a) Swadeshi
- b) Non-cooperation
- c) Home Rule
- d) Civil Disobedience

13) The British Emperor George V announced the annulment of the partition of Bengal by holding a Durbar at ____ on 12 December, 1911.

- a) Ahmedabad
- b) Calcutta

c) Delhi

d) Amritsar

14) The ___ Act of 1919 is referred to as 'Black Law'.

a) Morley-Minto reform

b) Montesquieu- Chelmsford reform

c) Roulette

d) None of these

15) The 'Jallianwala Bagh massacre' took place on ___ in the city of Amritsar in Punjab.

a) April 13, 1919

b) April 14, 1919

c) April 15, 1919

d) April 16, 1919

16) Mahatma Gandhi's resolution of Non-cooperation movement was passed on December 26, 1920 at a session at ___ .

a) Calcutta

b) Surat

c) Delhi

d) Nagpur

17) A resolution for complete independence was passed on _____ at the All India National Congress session held in Lahore.

a) December 31, 1929

b) December 31, 1928

c) December 31, 1927

d) December 31, 1926

18) It was decided to break the law of ___ first in the Civil Disobedience Movement

a) Forest b) Water c) Land revenue d) Salt

19) Dharasana Satyagraha was led by ___.

a) Sarhadd Gandhi

b) Pandit Nehru

c) Sarojini Naidu

d) Sardar Patel

20) In the Civil Disobedience Movement ____, who tried to stop a truck transporting foreign clothes became a martyr.

a) Bhagat Singh

b) Madanlal Dhingra

c) Babu Genu

d) Rajguru

21) Congress approves proposal for personal satyagraha in ____ session.

- a) Nagpur
- b) Pune
- c) Delhi
- d) Mumbai

22) The message 'Do or Die' was given by ____ to the Indian people on August 8, 1942.

- a) M.Gandhi
- b) Pandit Nehru
- c) Netaji Subhash Chandra Bose
- d) Sardar Vallabhbhai Patel

23) The All India Congress passed the 'Quit India' resolution on _____

- a) 8th August, 1942
- b) 8th August, 1944
- c) 8th August, 1945
- d) 8th August, 1946

24) In Maharashtra, a parallel government was established in the district of _____.

- a) Pune
- b) Satara
- c) Sangli
- d) Kolhapur

25) In ____ Mahatma Gandhi started the 'Quit India' movement.

- a) 1920
- b) 1930
- c) 1942
- d) 1946

26) In Bengal, Aurobindo Ghosh, Bhupendranath Dutt and Ashwini Dutt formed the ____ Committee in 1906.

- a) Yugantar
- b) Abhinav Bharat
- c) Anushilan
- d) None of these

27) _____ was the leader of the Chittagong group.

- a) Khudiram Bose
- b) Prafulla Kumar Chakravarty
- c) Bhupendra Dutt
- d) Suryasen

28) Vasudev Balwant Phadke is known as _____.

- a) The father of Indian Unrest
- b) Father of Indian Armed Revolution
- c) The Father of the Nation
- d) none of these

29) The author of the book 'War of Independence of 1857' is ____ .

- a) Lokmanya Tilak
- b) Mahatma Gandhi
- c) Swatantryaveer Savarkar
- d) Vasudev Balwant Phadke

30) __ started the Kuka movement.

- a) Lala Hardayal
- b) Guru Ram Singh
- c) Chandrashekhar Azad
- d) Bhagat Singh

31) ____ carried out a bomb blast in Delhi's legislature against the Public Safety Bill.

- a) Rajguru and Sukhdev
- b) Chandrashekhar Azad and Bhagwati Charan
- c) Sachindra Nath Bakshi and Yashpal Singh
- d) Bhagat Singh and Batukeshwar Dutt

32) ____ is the author of 'Das Kapital'.

- a) Rousseau
- b) Karl Marx
- c) Montesquieu
- d) Voltaire

33) The Communist Party of India was formed at ____ in Oct. 1920.

- a) Tashkent
- b) Shanghai
- c) Moscow
- d) None of these

34) Congress Samajwadi Party was formed in 1934 under the leadership of ____.

- a) Jaiprakash Narayan and Acharya Narendra Dev
- b) Lala Lajpat Rai and Ajit Roy
- c) Soumendranath Tagore and N. Dutt Mujumdar
- d) Manvendranath Roy and Shripad Amrit Dange

35) ____ was elected as the President in 1938, at the annual session of the Congress at Haripura.

- a) Pandit. Jawaharlal Nehru
- b) Sardar Vallabhbhai Patel

43) Muslims were given separate constituencies by the law of ____.

- a) 1892
- b) 1909
- c) 1919
- d) 1935

44) The resolution demanding Pakistan was passed in the ____ session of the Muslim League.

- a) Lahore
- b) Lucknow
- c) Bengal
- d) Aligarh

45) Rehabilitation Industrial Corporation was established for ____ the organization.

- a) Migration of refugees
- b) Industries of refugees
- c) Health of refugees
- d) Refugee farming

46) Four women's ashrams for refugee women were started at ____.

- a) Surat
- b) Delhi
- c) Agra
- d) Varanasi

47) ____ is known as the 'Creator of Pakistan'.

- a) Barrister Jinnah
- b) Dr. Mohammed Iqbal
- c) Rahmat Ali
- d) Principal Beck

48) The partition of ____ led to an outbreak of violence in the Naukhali region.

- a) Aligarh
- b) Bengal
- c) Kashmir
- d) Punjab

49) ____ was the leader of the organization of Razakars.

- a) Likayat Ali
- b) Qasim Razvi
- c) Shahnawaz Khan
- d) Sheikh Abdullah

50) Sardar Vallabhbhai Patel and_____ have contributed significantly to the merger of Sansthans .

a) V. P. Menon

b) Krishna Menon

c) C.B. Nagarkar

d) Harisingh Kak

Q. 2) Write short notes. (Any four)

1) Establishment of Indian Congress

2) Aims and objectives of the Indian Congress

3) The first session of the Indian Congress

4) The work of moderates

5) Extremism

6) Home Rule Movement

7) Swadeshi Movement

8) Lokmanya Tilak

9) Philosophy of Mahatma Gandhi

10) Jallianwala Bagh massacre

11) Khilafat movement

12) Simon Commission

- 13) Reasons for the rise of revolutionaries
- 14) Swatantryaveer Savarkar
- 15) Vasudev Balwant Phadke
- 16) Kuka movement
- 17) Sardar Bhagat Singh
- 18) Reasons for the rise of leftist thinking
- 19) Communist Party of India
- 20) Azad Hind Sena
- 21) Netaji Subhash Chandra Bose
- 22) Muslim League
- 23) Muslim communalism
- 24) Hindu communalism
- 25) Sir Syed Ahmad Khan
- 26) Rashtriya Swayamsevak Sangh
- 27) Rehabilitation of refugee
- 28) Hindu Mahasabha

29) Consequences of Partition

30) Barrister Jinnah

Q. 3) Answer in detail the following questions (any two)

- 1) Explain the various reasons for the rise of Indian nationalism.
- 2) Explain the background of the establishment of the Indian Congress.
- 3) Write about the contribution of the Indian Congress from 1885 to 1905.
- 4) Evaluate the work of the Indian Congress from 1885 to 1905.
- 5) Explain the background of the rise of Extremism.
- 6) Explain the reasons and nature of the Non-cooperation Movement.
- 7) Explain the progress of the Non-cooperation Movement.
- 8) Write information about the Civil Disobedience Movement.
- 9) Explain the reasons and importance of the Quit India movement.
- 10) Explain the progress of the Quit India movement

Q. 4) Answer in detail the following questions (any two)

- 1) Write down the information about the revolutionaries of Maharashtra.

- 2) Explain the progress of the revolutionaries and their movements in Bengal.
 - 3) Write information about the revolutionaries and their work in Punjab.
 - 4) Explain the progress of the Leftist movement in India.
 - 5) Explain the achievements of Netaji Subhaschandra Bose and Azad Hind Sena in the Indian freedom struggle.
 - 6) Explain the various reasons for the rise and development of Communalism in India.
 - 7) Explain the concept of Communalism and write reasons for the development of Communalism in India.
 - 8) Explain the background of partition of India.
 - 9) Explain the reasons for partition of India.
 - 10) Write the effects of partition of India.
-

मराठी रुपांतर

प्रश्न 1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

1) _____ रोजी मुंबई येथे अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे अधिवेशन भरले.

अ) 28 डिसेंबर, 1883

ब) 28 डिसेंबर, 1884

क) 28 डिसेंबर, 1885

ड) 28 डिसेंबर, 1886

2) अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या सन 1885 ते 1905 या काळाला __असे म्हणतात.

अ) गांधीयुग

ब) जहालयुग

क) मवाळयुग

ड) यापैकी नाही

3) अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेचे श्रेय ___ यांना दिले जाते.

अ) लॉर्ड डफरीन

ब) सर जॉन ब्राईट

क) सर ऑलन ऑक्टोव्हिन ह्यूम

ड) सर विल्यम वेडरबर्न

4) काँग्रेसच्या मुंबई येथील पहिल्या अधिवेशनास देशातून एकूण ___ सदस्य उपस्थित होते.

अ) 72

ब) 74

क) 76

ड) 78

5) भारतीय लोकांच्या समस्यांबाबत इंग्लंडमध्ये जनमत तयार करण्याचे काम ___ या नेत्याने केले.

अ) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

ब) दादाभाई नवरोजी

क) फिरोजशाहा मेहता

ड) ना. गोपाळ कृष्ण गोखले

6) लाल - बाल - पाल यांचे तत्वज्ञान ___ या नावाने प्रसिद्ध आहे.

अ) जहालमतवाद

ब) उदारमतवाद

क) दहशतवाद

ड) मानवतावाद

7) लॉर्ड कर्झन याने सन ___ मध्ये बंगालची फाळणी केली.

अ) 1904

ब) 1905

क) 1906

ड) 1907

8) अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या सन 1905 ते 1920 या काळाला __असे म्हणतात.

अ) गांधीयुग

ब) जहालयुग

क) मवाळयुग

ड) यापैकी नाही

9) अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या सन 1907 च्या ___ येथील अधिवेशनात जहाल व मवाळ गटात फूट पडली.

अ) मुंबई

ब) कलकत्ता

क) सुरत

ड) नागपूर

10) स्वदेशी, बहिष्कार, राष्ट्रीय शिक्षण व स्वराज्य ही चतुःसूत्री ___ यांनी सांगितली.

अ) लोकमान्य टिळक

ब) गोपाळ हरी देशमुख

क) गोपाळ गणेश आगरकर

ड) गोपाळ कृष्ण गोखले

11) लो. टिळक यांनी महाराष्ट्रात ___ रोजी होमरूल लीग या संघटनेची स्थापना केली.

अ) 28 जानेवारी, 1916

ब) 28 फेब्रुवारी, 1916

क) 28 मार्च, 1916

ड) 28 एप्रिल, 1916

12) लोकमान्य टिळकांनी 'केसरी' व 'मराठा' या वृत्तपत्रांतून ___ चळवळीचा प्रचार केला.

अ) स्वदेशी

ब) असहकार

क) होमरूल

ड) सविनय कायदेभंग

13) 12 डिसेंबर, 1911 रोजी ___ येथे दरबार भरवून ब्रिटिश सम्राट पंचम जॉर्ज यांनी बंगालची फाळणी रद्द झाल्याची घोषणा केली.

अ) अहमदाबाद

ब) कलकत्ता

क) दिल्ली

ड) अमृतसर

14) सन 1919 च्या ___ कायद्याचा उल्लेख 'काळा कायदा' असा केला जातो.

अ) मोर्ले- मिंटो सुधारणा

ब) मॉटेस्कु- चेम्सफोर्ड सुधारणा

क) रौलेट

ड) यापैकी नाही

15) पंजाबमधील अमृतसर या शहरात ___ रोजी 'जालियनवाला बाग हत्याकांड' घडले.

अ) 13 एप्रिल, 1919

ब) 14 एप्रिल, 1919

क) 15 एप्रिल, 1919

ड) 16 एप्रिल, 1919

16) महात्मा गांधीं यांचा असहकार चळवळीचा ठराव 26 डिसेंबर, 1920 रोजी ___ येथील अधिवेशनात मंजूर झाला.

अ) कलकत्ता

ब) सुरत

क) दिल्ली

ड) नागपूर

17) लाहोर येथे भरलेल्या अखिल भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या अधिवेशनात ___ रोजी संपूर्ण स्वातंत्र्याचा ठराव संमत करण्यात आला.

अ) 31 डिसेंबर, 1929

ब) 31 डिसेंबर, 1928

क) 31 डिसेंबर, 1927

ड) 31 डिसेंबर, 1926

18) सविनय कायदेभंग चळवळीत प्रथम ___ चा कायदा मोडण्याचे ठरविले.

अ) जंगल

ब) पाणी

क) शेतसारा

ड) मीठ

19) धारासना सत्याग्रहाचे नेतृत्व ___ यांनी केले.

अ) सरहद्द गांधी

ब) पंडित नेहरू

क) सरोजिनी नायडू

ड) सरदार पटेल

20) सविनय कायदेभंग चळवळीमध्ये परदेशी कापडाची वाहतूक करणाऱ्या ट्रकला रोखण्याचे प्रयत्न करणारे ___ हे हुतात्मा झाले.

अ) भगतसिंग

ब) मदनलाल धिंग्रा

क) बाबु गेनु

ड) राजगुरू

21) काँग्रेसने वैयक्तिक सत्याग्रहाचा प्रस्ताव ___ अधिवेशनात मंजूर केला.

अ) नागपूर

ब) पुणे

क) दिल्ली

ड) मुंबई

22) 'करा अथवा मरा' हा संदेश ___ यांनी 8 ऑगस्ट, 1942 रोजी भारतीय जनतेला दिला.

अ) म.गांधी

ब) पंडीत नेहरू

क) नेताजी सुभाषचंद्र बोस

ड) सरदार वल्लभभाई पटेल

23) अखिल भारतीय काँग्रेसने 'चले जाव' ठराव ___ रोजी मंजूर केला.

अ) 8 ऑगस्ट, 1942

ब) 8 ऑगस्ट, 1944

क) 8 ऑगस्ट, 1945

ड) 8 ऑगस्ट, 1946

24) महाराष्ट्रात ___ या जिल्ह्यात प्रतिसरकार स्थापन करण्यात आले.

अ) पुणे

ब) सातारा

क) सांगली

ड) कोल्हापूर

25) सन ___ मध्ये महात्मा गांधीजी यांनी 'चले जाव' (छोडो भारत) चळवळ सुरू केली.

अ) 1920

ब) 1930

क) 1942

ड) 1946

26) बंगालमध्ये अरविंद घोष, भूपेंद्रनाथ दत्त व अश्विनी दत्त यांनी सन 1906 मध्ये ___ समितीची स्थापना केली.

अ) युगांतर

ब) अभिनव भारत

क) अनुशीलन

ड) यापैकी नाही

27) ___ हे चितगाव गटाचे नेते होते.

अ) खुदीराम बोस

ब) प्रफुल्लकुमार चंकी

क) भूपेंद्र दत्त

ड) सूर्यसेन

28) वासुदेव बळवंत फडके यांना ___ असे म्हटले जाते.

अ) भारतीय असंतोषाचे जनक

ब) आद्य क्रांतिकारक

क) राष्ट्रपिता

ड) यापैकी नाही

29) ___ हे '1857 चे स्वातंत्र्ययुद्ध' या ग्रंथाचे लेखक आहेत.

अ) लोकमान्य टिळक

ब) महात्मा गांधी

क) स्वा. सावरकर

ड) वासुदेव बळवंत फडके

30) _____ यांनी कुका चळवळ उभारली.

अ) लाला हरदयाळ

ब) गुरु रामसिंग

क) चंद्रशेखर आझाद

ड) भगतसिंग

31) पब्लिक सेफ्टी बिलाच्या विरोधात दिल्लीच्या कायदेमंडळात ___ यांनी बॉम्बस्फोट घडवून आणला.

अ) राजगुरु व सुखदेव

ब) चंद्रशेखर आझाद व भगवतीचरण

क) सचिंद्रनाथ बक्षी व यशपालसिंग

ड) भगतसिंग व बटुकेश्वर दत्त

32) ___ यांनी 'दास कॅपिटल' या ग्रंथाचे लेखन केले.

अ) रुसो

ब) कार्ल मार्क्स

क) मॉटेस्क्यू

ड) व्हॉल्टेअर

33) ऑक्टो. 1920 मध्ये ___ येथे भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाची स्थापना झाली.

अ) ताश्कंद

ब) शांघाय

क) मास्को

ड) यापैकी नाही

34) काँग्रेस समाजवादी पक्षाची स्थापना सन 1934 मध्ये ___ यांच्या नेतृत्वाखाली झाली.

अ) जयप्रकाश नारायण व आचार्य नरेंद्र देव

ब) लाला लजपत राय व अजित राँय

क) सौमेंद्रनाथ टागोर व एन.दत्त मुजुमदार

ड) मानवेंद्रनाथ राँय व श्रीपाद अमृत डांगे

35) सन1938 मध्ये हरीपुरा येथील काँग्रेसच्या वार्षिक अधिवेशनात ____यांची अध्यक्ष म्हणून एकमताने निवड झाली.

अ) पं.जवाहरलाल नेहरू

ब) सरदार वल्लभभाई पटेल

क) नेताजी सुभाषचंद्र बोस

ड) महात्मा गांधी

36) _____हे आझाद हिंद सेनेचे सरसेनापती होते.

अ) रासबिहारी बोस

ब) कॅप्टन मोहन सिंग

क)नेताजी सुभाषचंद्र बोस

ड) यापैकी नाही

37) नेताजी सुभाष चंद्र बोस यांनी आझाद हिंद सेनेस ____ हा आदेश दिला.

अ) चलो दिल्ली

ब) चलो कलकत्ता

क) चलो नागपूर

ड) चलो सुरत

38)"पोथी निष्ठा आणि धार्मिक बंदोबस्तातून वाढणाऱ्या विचारास सांप्रदायिकता म्हणतात."असे विधान____ यांनी केले आहे.

अ)एक.आर.देसाई

ब) बिपीनचंद्र पाल

क)के.एम.आश्रफ

ड)आर.सी.मुजुमदार

39) संयुक्त भारतीय राजनिष्ठ सभा____यांनी स्थापना केली.

अ) महंमद इकबाल

ब) सर सय्यद अहमदखान

क) बॅ. जीना

ड) रहमत चौधरी

40) मुस्लीम लीगची स्थापना ___ रोजी झाली.

अ) 30 डिसेंबर, 1906

ब) 30 डिसेंबर, 1907

क) 30 डिसेंबर, 1908

ड) 30 डिसेंबर, 1909

41) अखिल भारतीय हिंदू महासभेच्या स्थापनेची घोषणा (1915) ___ येथे करण्यात आली.

अ) वाराणसी

ब) हरिद्वार

क) अमृतसर

ड) बनारस

42) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची स्थापना ___ यांनी केली.

अ) डॉ. हेडगेवार

ब) डॉ. परांजपे

क) डॉ. मुंजे

ड) डॉ. शामाप्रसाद मुखर्जी

43) ___ च्या कायद्याने मुस्लिमांना विभक्त मतदारसंघ देण्यात आले.

अ) 1892

ब) 1909

क) 1919

ड) 1935

44) मुस्लिम लीगच्या ___ अधिवेशनात पाकिस्तान मागणीचा ठराव संमत झाला.

अ) लाहोर

ब) लखनौ

क) बंगाल

ड) अलिगढ

45) रिहॉबिलिटेशन इंडस्ट्रियल कार्पोरेशन ही संस्था ___ साठी स्थापना केली.

अ) निर्वासितांचे स्थलांतर

ब) निर्वासितांचे उद्योगधंदे

क) निर्वासितांचे आरोग्य

ड) निर्वासितांच्या शेती

46) निर्वासित स्त्रियांसाठी ___ येथे चार महिलाश्रम सुरू केले गेले.

अ) सुरत

ब) दिल्ली

क) आग्रा

ड) वाराणशी

47) 'पाकिस्तानचे निर्माते' म्हणून ___ यांना ओळखले जाते.

अ) बॅ.जीना

ब) डॉ. मंहमद इकबाल

क) रहमत अली

ड) प्राचार्य बेक

48) ___ विभाजनामुळे नौखाली प्रदेशात हिंसेचा भडका उडाला.

अ) अलिगड

ब) बंगाल

क) काश्मीर

ड) पंजाब

49) ___ हा रझाकारांच्या संघटनेचा नेता होता.

अ) लिकायत अली

ब) कासीम रझवी

क) शहानवाज खान

ड) शेख अब्दुल्ला

50) संस्थानांच्या विलीनीकरणासाठी सरदार वल्लभभाई पटेल व ___ यांचे मोलाचे योगदान आहे.

अ) व्ही. पी. मेनन

ब) कृष्ण मेनन

क) सी.बी. नगरकर

ड) हरिसिंग काक

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

1) भारतीय काँग्रेसची स्थापना

2) भारतीय काँग्रेसची ध्येय-धोरणे

3) भारतीय काँग्रेसचे पहिले अधिवेशन

4) मवाळवाद्यांचे कार्य

5) जहालमतवाद

6) होमरूल चळवळ

7) स्वदेशी चळवळ

8) लोकमान्य टिळक

- 9) महात्मा गांधीजींचे तत्वज्ञान
- 10) जालियनवाला बाग हत्याकांड
- 11) खिलापत चळवळ
- 12) सायमन कमिशन
- 13) क्रांतिकारकांच्या उदयाची कारणे
- 14) स्वातंत्र्यवीर सावरकर
- 15) वासुदेव बळवंत फडके
- 16) कुका चळवळ
- 17) सरदार भगतसिंग
- 18) डाव्या विचारसरणीच्या उदयाची कारणे
- 19) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष
- 20) आझाद हिंद सेना
- 21) नेताजी सुभाषचंद्र बोस
- 22) मुस्लीम लीग
- 23) मुस्लिम जातीयवाद (सांप्रदायिकता)
- 24) हिंदू सांप्रदायिकता
- 25) सर सय्यद अहमदखान
- 26) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
- 27) निर्वासितांचे पुनर्वसन
- 28) हिंदू महासभा
- 29) फाळणीचे परिणाम

30) बॅ.जीना

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

- 1) भारतीय राष्ट्रवादाच्या उदयाची विविध कारणे स्पष्ट करा.
- 2) भारतीय काँग्रेसच्या स्थापनेची पार्श्वभूमी विशद करा.
- 3) सन 1885 ते 1905 या काळातील भारतीय काँग्रेसच्या कामगिरीची माहिती लिहा.
- 4) सन 1885 ते 1905 या काळातील भारतीय काँग्रेसच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.
- 5) जहाजतवादाच्या उदयाची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
- 6) असहकार चळवळीची कारणे व स्वरूप स्पष्ट करा.
- 7) असहकार चळवळीची वाटचाल स्पष्ट करा.
- 8) सविनय कायदेभंग चळवळीची माहिती लिहा.
- 9) चलेजाव चळवळीची कारणे व महत्त्व विशद करा.
- 10) चलेजाव चळवळीची वाटचाल स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

- 1) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारकांची माहिती लिहा.
- 2) बंगालमधील क्रांतिकारक व त्यांच्या चळवळीची वाटचाल स्पष्ट करा.
- 3) पंजाबमधील क्रांतिकारक व त्यांच्या कार्याची माहिती लिहा.
- 4) भारतातील डाव्या चळवळीची वाटचाल स्पष्ट करा.
- 5) भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील नेताजी सुभाषचंद्र बोस व आझाद हिंद सेनेची कामगिरी स्पष्ट करा.
- 6) भारतातील जातीयवादाचा उदय व विकासाची विविध कारणे स्पष्ट करा.
- 7) जातीयवादाची संकल्पना स्पष्ट करून भारतातील जातीयवादाच्या विकासाच्या कारणांची माहिती लिहा.

- 8) भारताच्या फाळणीची पार्श्वभूमी स्पष्ट करा.
- 9) भारताच्या फाळणीची कारणे स्पष्ट करा.
- 10) भारताच्या फाळणीमुळे घडून आलेल्या परिणामांची माहिती लिहा.